

Шановні учасники регіональної Інтернет-конференції!

Українська педагогіка та сучасна освіта збагачена національними ідеями Софії Русової – полум'яного патріота України, відданого педагога, професора педагогіки, письменника, публіциста, поборника розбудови національної школи та всесвітньо відомого громадського діяча.

Її ідеї, народжені в минулому столітті та відточені сьогоденням, прищеплюють любов до рідного краю, розвивають уяву і мислення дітей, виховують їх естетично, морально, готують до натхненного національним духом самостійного життя.

Характерна особливість педагогічної концепції Софії Русової полягає в тому, що центральною ланкою її уваги є дитина, особистість, індивідуальність, з її природними задатками здібностями, потребами і прагненнями. Вона відзначала: «Як немає в садку двох кущів однаковісіньких, так немає в класі двох дітей з однаковими почуттями, думками, спроможностями».

Її українське тло формувалось під впливом благодатної української природи, під час етнографічних розвідок, серед педагогів і української національно свідомої інтелігенції та представників українського товариства в Україні й за її межами. Свою подвижницьку працю вона провадила виключно на українській землі. Але навіть опинившись на еміграції, бере найактивнішу участь у житті українців – у відкритті Українського Високого Педагогічного Інституту імені Драгоманова у Празі. Тому її внесок у збереження і згуртування українства неоціненний до сьогодні.

Софія Федорівна вважала, що в кожному святі треба єднати народне, національне, фольклорне із загальнокультурним, давати щось естетичне, прекрасне, радісне, веселе. Особливо цінним для гармонії в житті і в душі особистості дитини за її енциклопедичністю знань і педагогічним талантом до цих пір залишається розбудова національної школи, та її постулати: рідна мова, історико-природознавчі музеї, гурткова робота, дитяче самоврядування. І тоді, як вона зауважувала: «В такій великій новій українській школі виростуть діти на радість і на користь України».

Це саме вона організувала перші в Україні дитячі садки, відкривала недільні школи та народні читальні, очолювала відділи позашкільної освіти й дошкільного виховання у Центральній раді після революції 1917 року, практично здійснювала і запроваджувала програми розвитку національної системи освіти та підготовки національних кадрів, організувала педагогічний часопис «Вільна українська школа», очолювала Українську національну жіночу раду.

Педагоги і науковці сучасності мають реально опанувати спадщину Софії Русової і перетворювати її в актуальний чинник національного самоусвідомлення та покликані в нових умовах власною працею підтверджувати живучість ідей видатної просвітительки.

Особливо в умовах освітньої реформи хотілося б, щоб її слова: «У вселюдським житті тільки той народ і бере перемогу, який має найкращу школу», – залишились пророчими для створення розвивальних систем української школи, а добрі зерна педагогічної мудрості, засіяні великою просвітителькою України, дали рясні сходи у навчальних закладах Рівненщини.

В.о. ректора Рівненського
обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти



Д. М. Симак